

Bestyrelsen og direktionen for
Andelskassen J.A.K. Slagelse
Løvegade 63
4200 Slagelse

3. marts 2015

Lov om finansiel virksomhed § 350 - Påbud om at nedbringe summen af store eksponeringer

Finanstilsynets afgørelse og klagevejledning

Finanstilsynet **påbyder** hermed Andelskassen J.A.K. Slagelse ikke at foretage bevillinger på eksponeringer, som medfører, at eksponeringen overstiger grænsen for store eksponeringer på 10 pct. af instituttets justerede kapitalgrundlag i artikel 392 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (CRR), og at eksponeringen medregnes i opgørelsen af pejlemærket i tilsynsdiamanten. Påbuddet omfatter både eksisterende kundeforhold og nye kundeforhold. Påbuddet meddeles i henhold til § 350 i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynet **påbyder** endvidere andelskassen at nedbringe andelskassens 6 eksponeringer, der overstiger grænsen på 25 pct. af andelskassens justerede kapitalgrundlag, således at disse bringes under denne grænse. Påbuddet meddeles i henhold til artikel 395, stk. 1 i CRR.

Finanstilsynet skal desuden **påtale**, at andelskassen ikke i henhold til artikel 396, stk. 1 i CRR har indberettet de eksponeringer, der overstiger den i artikel 395, stk. 1 fastsatte grænse på 25 pct. af andelskassens justerede kapitalgrundlag.

Andelskassen skal udarbejde og indsende handlingsplaner for hver enkelt eksponering, som overstiger grænsen i artikel 392 i CRR og medregnes i henhold til tilsynsdiamanten. Den udarbejdede handlingsplan på hver eksponering skal indeholde stillingtagen til:

- Muligheden for nedbringelse af eksponeringen.
- Muligheden for at overføre eksponeringen til et andet pengeinstitut.
- Muligheden for at tilføre nye sikkerheder i eksponeringen, der kan medføre en kreditreduktion i henhold til CRR.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Andelskassen har mange store eksponeringer, der for de flestes vedkommende er svage. Finanstilsynet finder at dette, kombineret med en faktisk solvens under andelskassens solvensbehov, indebærer en ikke uvæsentlig risiko for, at andelskassen inden for en overskuelig tid ikke vil kunne opfylde sit minimumskapitalkrav og derfor vil miste sin tilladelse.

Store eksponeringer udgør isoleret set en betydelig risiko, og når andelskassen har mange af disse, er der dermed en forhøjet risiko for, at en forværring i en eller flere af disse engagementer kan medføre at andelskassen ikke kan overholde minimumskapitalkravet.

Andelskassen skal indsende ovenfor nævnte handlingsplaner første gang den **10. marts 2015**. Andelskassen skal efterfølgende månedligt indsende handlingsplanerne samt opdateringer hertil.

Påbud om nedbringelse af summen af store eksponeringer

Påbuddet har virkning fra modtagelsen af denne afgørelse og frem til andelskassen ligger inden for pejlemærket i Tilsynsdiamanten.

Påbuddet følger efter, at andelskassen siden indførelsen af tilsynsdiamanten har overtrådt pejlemærket for summen af store eksponeringer. Andelskassen har i den forbindelse modtaget risikooplysninger relateret til denne overskridelse ved undersøgelsen i 2012 samt i 2013. Finanstilsynet har senest skrevet til andelskassen den 6. november og anmodet om en redegørelse med andelskassen planer for håndtering af instituttets store eksponeringer. Andelskassen har i brev af 28. november 2014 redegjort for, at der er forskellige initiativer i gang, herunder omprioriteringer samt salg af ejendomme, i en række store eksponeringer, uden dog at kunne sætte en endelig tidshorisont på. Andelskassen anførte i redegørelsen, at andelskassen forventede nedbringelse af tre eksponeringer, hvilket er sket.

Siden indførelsen af tilsynsdiamantens pejlemærke for summen af store eksponeringer er der sket ændringer i opgørelsen af pejlemærket. Tidligere blev pejlemærket opgjort i forhold til andelskassens basiskapital, hvor pejlemærket nu opgøres i forhold til andelskassens justerede kapitalgrundlag. Henover perioden fra 2012 til 2014 er der alene sket en nedbringelse af summen af store eksponeringer fra 275 pct. til 240 pct.

I forbindelse med Finanstilsynets inspektion i andelskassen i december 2014 og januar 2015 har Finanstilsynet konstateret, at andelskassen, på trods af tilsynets breve og risikooplysninger, fortsat ikke i tilstrækkelig grad har nedbragt summen af store eksponeringer i andelskassen.

Påbud om nedbringelse af eksponeringer, der overskrider 25 pct.- grænsen

Påbuddet har virkning fra modtagelsen af denne afgørelse og frem til andelskassen har nedbragt andelskassen eksponeringer, der overskrider grænsen i artikel 395, stk. 1 i CRR.

Påbuddet følger af at, Finanstilsynet i forbindelse med den afholdte inspektion i andelskassen i december 2014 og januar 2015 har konstateret, at andelskassen har 6 eksponeringer, der overskrider grænsen på 25 pct. af det justerede kapitalgrundlag i artikel 395, stk. 1 i CRR, og at andelskassen ikke som krævet i artikel 396, stk. 1 har indberettet dette til Finanstilsynet, hvilket andelskassen får en påtale for. Påbuddet om nedbringelse af eksponeringerne følger endvidere af, at størstedelen af andelskassen store eksponeringer er svage, og at der derfor er forbundet en stor risiko med disse.

Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelser kan senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet pr. e-mail til adressen ean@erst.dk eller pr. post til Dahlerups Pakhus, Langelinie Allé 17, Postboks 2000, 2100 København Ø, senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende., Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1780 København V, tlf. 33 30 76 22, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises, jf. § 8, stk. 2.

Afgørelsen er truffet af Finanstilsynets bestyrelse, jf. § 345, stk. 7, nr. 4, i lov om finansiel virksomhed. Sagen er behandlet af formanden for Finanstilsynets bestyrelse efter hasteproceduren i § 16, stk. 1, i bekendtgørelse om forretningsorden for bestyrelsen for Finanstilsynet. Det er udgangspunktet, jf. § 354 a, i lov om finansiel virksomhed, at afgørelsen offentliggøres. Offentliggørelsen kan dog udskydes, hvis en offentliggørelse kan medføre uforholdsmæssig stor skade for andelskassen.

Faktiske omstændigheder

Andelskassen har siden indførelsen af tilsynsdiamanten overtrådt pejlemærket for summen af store eksponeringer. Andelskassen har af Finanstilsynet løbende fået risikoplysninger om overskridelsen for så vidt angår summen af store eksponeringer.

Siden indførelsen af tilsynsdiamantens pejlemærke for summen af store eksponeringer er der sket ændringer i opgørelsen af pejlemærket. Tidligere

blev pejlemærket opgjort i forhold til andelskassens basiskapital, hvor pejlemærket nu opgøres i forhold til andelskassens justerede kapitalgrundlag. Da pejlemærket blev opgjort i forhold til andelskassens basiskapital var det ikke muligt at fradrage nedskrivninger på de enkelte eksponeringer, hvilket det er i dag, hvor pejlemærket opgøres i forhold til det justerede kapitalgrundlag. Andelskassen har igennem hele perioden væsentlig overtrådt grænsen på 125 pct. i tilsynsdiamanten, og ultimo 2014 kan summen af store eksponeringer i henhold til tilsynsdiamanten opgøres til 244 pct.

Udviklingen i summen af store engagementer er påvirket af den løbende reduktion, der er sket af andelskassens kapitalgrundlag som følge af underskud i andelskassen, idet en reduktion af kapitalgrundlaget alt andet lige medfører en større sum af store eksponeringer.

Andelskassen har i dag 8 eksponeringer, der overstiger grænsen for store eksponeringer i artikel 392 i CRR, og som ligeledes skal medregnes i opgørelsen for summen af store eksponeringer til tilsynsdiamanten. Ud af disse 8 eksponeringer er 7 gennemgående siden 2012. De syv bruttoeksponeringer udgjorde i 2012 42.013 t. kr., og i 2014 47.368 t. kr. Der er dermed sket en forøgelse af disse 7 bruttoeksponeringer på 5.355 t. kr.

På trods af de gentagne risikoplysninger samt henvendelser fra Finanstilsynet om overskridelsen, så har Finanstilsynet konstateret, at andelskassen ikke har formået at nedbringe summen af store eksponeringer i tilstrækkelig grad.

Finanstilsynet har konstateret, at der ikke er sket en tilstrækkelig nedbringelse af de eksponeringer, der overskrider grænsen i artikel 392 i CRR samt medregnes i henhold til tilsynsdiamanten.

Finanstilsynet kunne i forbindelse med inspektionen i december 2014 og januar 2015 endvidere konstatere, at andelskassen for så vidt angår 6 eksponeringer overtræder grænsen på 25 pct. af det justerede kapitalgrundlag. De 6 eksponeringer udgør henholdsvis 35 pct., 36 pct., 34 pct., 32 pct., 27 pct. og 31 pct. af det justerede kapitalgrundlag.

Vurdering og konklusion

I henhold til FIL § 350, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed kan Finanstilsynet påbyde et pengeinstitut inden for en af tilsynet fastsat frist at foretage de nødvendige foranstaltninger, hvis

1. instituttets økonomiske stilling er således forringet, at indskydernes interesser er udsat for fare, eller
2. der er en ikke uvæsentlig risiko for, at virksomhedens økonomiske stilling på grund af indre eller ydre forhold udvikler sig således, at virksomheden vil miste sin tilladelse.

Finanstilsynet skal foretage sin vurdering efter § 350 i lov om finansiel virksomhed på baggrund af sin erfaring og sit kendskab til markedsforhold og til den konkrete virksomhed. Bestemmelsen kan blandt andet anvendes, når instituttets økonomiske stilling er således forringet, at indskydernes interesser er udsat for en konkret fare, og når der er en ikke uvæsentlig risiko for, at instituttet på et senere tidspunkt ikke kan opfylde lovens kapitalkrav.

Sidstnævnte er særlig relevant i de tilfælde, hvor Finanstilsynet på baggrund af sin erfaring og sit kendskab til markedsforholdene og til det konkrete institut vurderer, at der er en ikke uvæsentlig risiko for, at instituttet inden for 2-3 år ikke vil kunne opfylde kapitalkravene.

Med baggrund i de erfaringer, Finanstilsynet har draget i forbindelse med de senere års krise i den finansielle sektor, har tilsynet blandt andet indført Finanstilsynets tilsynsdiamant, som indeholder grænseværdier for en række risikofaktorer, som vurderes at have særlig betydning i relation til forsvarlig drift af pengeinstitutter. Overskrides en eller flere af disse grænseværdier, viser erfaringerne, at der er en forøget risiko for, at det pågældende institut på et tidspunkt kan få problemer.

Finanstilsynet har blandt andet erfaret, at størstedelen af de institutter, som er brudt sammen i forbindelse med den seneste krise, i en periode inden det gik galt, har haft en manglende styring af store eksponeringer, hvilket er eksponeringer der udgør 10 pct. eller mere af det justerede kapitalgrundlag, jf. CRR, artikel 392. Tilsynsdiamantens grænseværdi for summen af store eksponeringer er fastsat til 125 pct. af det justerede kapitalgrundlag.

Tidligere blev pejlemærket opgjort i forhold til andelskassens basiskapital, hvor pejlemærket nu opgøres i forhold til andelskassens justerede kapitalgrundlag. Da pejlemærket blev opgjort i forhold til andelskassens basiskapital var det ikke muligt at fradrage nedskrivninger på de enkelte eksponeringer, hvilket det er i dag, hvor pejlemærket opgøres i forhold til det justerede kapitalgrundlag.

Andelskassens sum af store eksponeringer er meget høj. Summen af store eksponeringer kan ultimo december 2014 opgøres til 244 pct., hvilket er ca. 120 pct. point højere end tilsynsdiamantens grænseværdi på 125 pct. Den høje sum af store eksponeringer skal ses i sammenhæng med, at andelskassen ikke opfylder sit individuelle solvensbehov samt at andelskassen har 6 eksponeringer, der hver overstiger grænsen i CRR på 25 pct., og at alle disse eksponeringer er eksponeringer med svaghedstegn eller nedskrivningseksponeringer (eksponeringer med karakteren 2b, 2c og 1).

Andelskassen har endvidere i meget høj grad optaget supplerende kapital, og andelskassen anvender desuden i et usædvanligt omfang tidsbegrænsede kautioner og aflastningsgarantier på nødlidende eksponeringer. Andelskassens kapitalstruktur er derfor yderst skrøbelig.

Andelskassen har 8 store eksponeringer, der udgør 10 pct. eller mere af det justerede kapitalgrundlag, jf. CRR, artikel 392 samt medregnes i henhold til tilsynsdiamanten. Samtlige af disse 8 eksponeringer er eksponeringer med svaghedstegn eller nedskrivningseksponeringer (eksponeringer med karakteren 2b, 2c og 1).

Andelskassen har ikke formået at nedbringe summen af store eksponeringer på trods af, at andelskassen har haft flere år til dette.

Det må på ovenstående baggrund konkluderes, at Andelskassen J.A.K. Slagelses høje sum af store eksponeringer, hvor andelskassen har 6 eksponeringer der overstiger grænsen på 25 pct. af det justerede kapitalgrundlag, kombineret med ikke at overholde andelskassen individuelle solvensbehov samt en skrøbelig kapitalstruktur som udgangspunkt indebærer en ikke uvæsentlig risiko for, at andelskassen inden for en kortere årrække kan få svært ved at leve op til kapitalkravene i lov om finansiel virksomhed.

Da andelskassen for så vidt angår 6 eksponeringer overskrider grænsen i artikel 395, stk. 1 i CRR, påbyder Finanstilsynet andelskassen, at nedbringe disse således de bringes under grænsen i artikel 395, stk. 1 i CRR.

Høring

Andelskassen fik afgørelsen sendt i høring mandag den 2. marts 2015, og afgørelsen er revideret som følge heraf. Andelskassen fik afgørelsen sendt i fornyet høring tirsdag den 3. marts 2015, hvilket ikke gav anledninger til bemærkninger fra andelskassen.

Dette brev sendes i kopi til andelskassens revision.

Ulrik Nødgaard
Direktør

Kristian Vie Madsen
vicedirektør

BILAG

Retligt grundlag

Finanstilsynet kan i henhold til § 350, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed påbyde en finansiel virksomhed inden for en af tilsynet fastsat frist at foretage de nødvendige foranstaltninger, hvis der er en ikke uvæsentlig risiko for, at virksomhedens økonomiske stilling på grund af indre eller ydre forhold udvikler sig således, at virksomheden vil miste sin tilladelse.

Bestemmelsen i nr. 2 giver Finanstilsynet mulighed for at gribe ind på et tidligere tidspunkt end det tidligere var muligt.

Finanstilsynet har efter bestemmelsen mulighed for at gribe ind i tilfælde, hvor virksomheden stadig opfylder kapitalkravene, men hvor der er en ikke uvæsentlig risiko for, at virksomheden vil miste sin tilladelse i fremtiden.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at bestemmelsen bl.a. tænkes anvendt, når der ikke er en uvæsentlig risiko for, at virksomheden på et senere tidspunkt ikke kan opfylde lovens kapitalkrav.¹

Endvidere fremgår det af bemærkningerne, at ændringen af bestemmelsen skal ses i sammenhæng med ændringen af § 344, stk. 5², i lov om finansiel virksomhed, hvorefter Finanstilsynet i højere grad end tidligere skal vurdere holdbarheden af de enkelte virksomheders forretningsmodeller. Konstaterer Finanstilsynet, at der er tale om en uholdbar forretningsmodel, kan en reaktionsmulighed således være et påbud om at foretage nødvendige foranstaltninger i henhold til § 350.

Af bemærkningerne til ændringen af § 344, stk. 5, fremgår det, at som eksempel på en uholdbar forretningsmodel for pengeinstitutter kan nævnes mange store engagementer.³

Ændringen af § 350 skal endvidere, jf. bemærkningerne, ses i sammenhæng med ændringen af reglerne i §§ 70 og 71, hvor der skete en præcisering og justering af reglerne for styring og indretning af virksomheden, med henblik på at øge virksomhedernes fokus herpå. Med forslaget skal Finanstilsynet prioritere sin tilsynsindsats, så der på et tidligere tidspunkt vurderes og gøres opmærksom på, at virksomheden har valgt en risikabel eller uholdbar forretningsmodel.⁴

¹ L 175 2009/10 § 1, nr. 75.

² Nuværende § 344, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed.

³ L 175 2009/10, § 1, nr. 72.

⁴ L175 2009/10, § 1, nr. 72.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne, at Finanstilsynets påbud skal konkretiseres så tilstrækkeligt, at ledelsen i den finansielle virksomhed reelt har mulighed for at imødekomme påbuddet.

Påbuddet skal som udgangspunkt forelægges for Finanstilsynets bestyrelse, jf. § 345, stk. 7, i lov om finansiel virksomhed da et påbud i medfør af bestemmelsen altid vil have videregående betydning for den finansielle virksomhed.

Der skal endvidere være klarhed over, hvornår påbuddet er opfyldt, mens det er op til virksomhedens ledelse, hvordan den vil sørge for, at påbuddet bliver opfyldt.⁵

Det følger af artikel 392 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, at et instituts eksponering mod en enkelt kunde eller gruppe af indbyrdes forbundne kunder betragtes som stort, når det udgør 10 % eller mere af instituttets justerede kapitalgrundlag.

Det følger af artikel 395, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, at et institut ikke må, efter at der er taget hensyn til virkningen af kreditrisikoreduktion i overensstemmelse med artikel 399-403, påtage sig en eksponering mod en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder, hvis størrelse overstiger 25 % af dets justerede kapitalgrundlag.

Det følger endvidere af artikel 396, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, at hvis eksponeringerne i undtagelsestilfælde overstiger den i artikel 395, stk. 1, fastsatte grænse, skal instituttet straks indberette eksponeringens størrelse til de kompetente myndigheder, der, hvis omstændighederne taler for det, kan indrømme instituttet en begrænset tidsfrist til at overholde grænsen.

⁵ L175 2009/10, § 1, nr. 75.